

**SKŁADU ORZEKAJĄCEGO REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W SZCZECINIE**

z dnia 14 grudnia 2016 r.

w sprawie opinii o projekcie uchwały budżetowej Gminy Płoty na 2017 rok

Na podstawie art. 13 pkt 3 w zw. z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561) oraz art. 238 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870) - **Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie**, w osobach:

1. Marek Dulewicz - Przewodniczący
2. Helena Rokowska - Członek
3. Ewa Wójcik - Członek

uchwała, co następuje:

§ 1. Pozytywnie opiniuje projekt uchwały budżetowej Gminy Płoty na 2017 rok.

§ 2. Uzasadnienie stanowi integralną część uchwały.

§ 3. Niniejszą opinię stosownie do art. 238 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego jest obowiązany przedstawić organowi stanowiącemu, przed uchwaleniem budżetu.

§ 4. Na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych od niniejszej uchwały Składu Orzekającego przysługuje odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Uzasadnienie

Burmistrz Płotów spełniając wymogi określone w ustawie o finansach publicznych przekazał w dniu 15 listopada 2016 r. Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Szczecinie projekt uchwały budżetowej Gminy na 2017 r.

Projekt może w 2017 r. stanowić podstawę gospodarki finansowej jednostki samorządu terytorialnego do czasu uchwalenia budżetu, nie później jednak niż do 31 stycznia roku budżetowego¹.

Dokonując oceny rzetelności przedstawionego projektu uchwały budżetowej pod względem formalno-prawnym i merytorycznym, Skład Orzekający zwrócił szczególną uwagę na następujące zagadnienia:

- szczegółowość i kompletność²;

¹ Zgodnie z art. 240 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

² Zgodnie z art. 212 ustawy o finansach publicznych

- zgodność z zasadami określonymi w uchwale przez organ stanowiący³;
- stopień planowania budżetu Gminy po stronie dochodów i wydatków budżetowych, w tym dochodów i wydatków majątkowych;
- zgodność zawartych danych z projektem wieloletniej prognozy finansowej;
- kształtowanie się relacji wynikającej z art. 242-244 ustawy o finansach publicznych na dzień 30 września 2016 r.

Z przedłożonego przez organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego projektu uchwały budżetowej wynika, że określono łączną kwotę planowanych dochodów (38 659 845,74 zł, tj. 106 % przewidywanego wykonania 2016 r.), które w załącznikach zostały przyjęte w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej⁴.

Planowane dochody w podziale na bieżące i majątkowe wynoszą odpowiednio: 34 718 464,00 zł oraz 3 941 381,74 zł, co stanowi 102,2% i 158,6 % przewidywanego wykonania 2016 r. Dochody bieżące zaplanowano na poziomie planu 2016 r. Dochody majątkowe jednostki samorządu terytorialnego pochodzą ze sprzedaży majątku oraz dotacji na inwestycje.

W projekcie uchwały budżetowej określono łączną kwotę planowanych wydatków (39 129 613,74 zł, tj. mniej o 7,2 % w porównaniu do przewidywanego wykonania 2016 r.), z wyodrębnieniem wydatków bieżących i majątkowych. Wydatki w załącznikach do projektu uchwały budżetowej zostały przyjęte w układzie działów i rozdziałów klasyfikacji budżetowej⁵. Wydatki bieżące zaplanowano w kwocie 33 834 674,97 zł, a wydatki majątkowe w kwocie 5 294 938,77 zł, co odpowiednio stanowi wzrost o 2,6 % (wydatki bieżące) i spadek o 42,5 % (wydatki majątkowe) w porównaniu do przewidywanego wykonania 2016 r.

Różnica między dochodami a wydatkami budżetu stanowi deficyt budżetu w kwocie 469 768,00 zł⁶, który zostanie pokryty z wolnych środków, jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikającym z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych.

W projekcie budżetu wskazano przychody wynikające⁷:

- z zaciąganych kredytów w kwocie 1 646 810,72 zł;
- pożyczki na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków z budżetu UE w kwocie 3 326 856,95 zł;
- z wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych w kwocie 469 768,00 zł. Przychody budżetu zapewniają sfinansowanie planowanego deficytu budżetu oraz planowanych rozchodów.

³ Uchwała Nr XLV/433/10 Rady Miejskiej w Płotach z dnia 27 sierpnia 2010 r. w sprawie określenia trybu prac nad projektem uchwały budżetowej gminy - zgodnie z art. 234 ustawy o finansach publicznych.

⁴ Zgodnie z art. 235 ustawy o finansach publicznych.

⁵ Zgodnie z art. 236 ustawy o finansach publicznych.

⁶ Zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 3 i art. 217 ustawy o finansach publicznych.

⁷ Zgodnie z art. 217 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

Natomiast zaplanowane rozchody budżetu w łącznej kwocie 4 973 667,67 zł, dotyczące spłaty otrzymanych kredytów i pożyczek, postanowiono pokryć środkami zaciągając nowy kredyt (1 646 810,72 zł), pożyczkę (3 326 856,95 zł) i z wolnych środków (469 768,00 zł).

Skład Orzekający dokonał także analizy planowanych wartości projektu budżetu na 2017 r. w porównaniu do rzeczywistego wykonania budżetu na koniec 2015 r. i trzeciego kwartału 2016 r. oraz przewidywanego wykonania budżetu 2016 r., a wyniki porównania przedstawił w załączniku do niniejszej opinii.

Ponadto w projekcie uchwały budżetowej zaplanowano⁸:

- rezerwę ogólną w wysokości nie niższej niż 0,1 % i nie wyższej niż 1 % wydatków;
- rezerwy celowe w wysokości nieprzekraczającej 5 % wydatków (na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego⁹ w wysokości nie mniejszej niż 0,5 % wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego, pomniejszonych o wydatki inwestycyjne, wydatki na wynagrodzenia i pochodne oraz wydatki na obsługę długu).

Suma rezerw celowych mieści się w ustawowo określonej relacji do planowanych wydatków¹⁰.

Zgodnie z art. 237 ust. 2 ustawy o finansach publicznych w planie dochodów i wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego określono dochody i wydatki finansowane z tych dochodów, związane ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu wynikające z odrębnych ustaw:

- na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych odrębnymi ustawami¹¹;
- na realizację zadań wykonywanych na mocy porozumień z organami administracji rządowej¹²;
- realizowanych w drodze umów lub porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego¹³.

Ponadto zaplanowano wydatki wymagające szczególnych zasad wykonywania¹⁴:

- na podstawie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz przeciwdziałania narkomanii¹⁵;
 - na podstawie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach¹⁶,
- które odpowiadają wysokości planowanych dochodów.

W załącznikach do projektu uchwały budżetowej ujęto także:

⁸ Zgodnie z art. 222 ustawy o finansach publicznych.

⁹ Zgodnie z art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 1997 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 1166, ze zm.).

¹⁰ Zgodnie z art. 222 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

¹¹ Zgodnie z art. 216 ust. 2 pkt 2 i art. 237 ust. 2 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

¹² Zgodnie z art. 216 ust. 2 pkt 3 i art. 237 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych.

¹³ Zgodnie z art. 216 ust. 2 pkt 4 i art. 237 ust. 2 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

¹⁴ Zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 8, art. 216 ust. 1 i art. 237 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

¹⁵ Zgodnie z art. 18², w związku z art. 4¹ i art. 11¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r., poz. 487, ze zm.) oraz art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 r., poz. 224, ze zm.)

¹⁶ Zgodnie z art. 6r ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 r. poz. 250, ze zm.).

- plany przychodów i kosztów samorządowego zakładu budżetowego¹⁷;
- zestawienie planowanych kwot dotacji w podziale wymaganym przepisami ustawy o finansach publicznych¹⁸.

W projekcie uchwały budżetowej ustalono limity zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych na cele, o których mowa w art. 89 ustawy o finansach publicznych oraz we właściwej wysokości.

Określone zostały wydatki z podaniem kwot do realizacji na finansowanie zadań jednostek pomocniczych¹⁹, tj. funduszy sołeckich²⁰, w formie zestawienia wydatków z podaniem kwot do realizacji przez poszczególne sołectwa, zaplanowane w oparciu o uchwałę organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego.

W projekcie uchwały budżetowej określono upoważnienia dla organu wykonawczego do zaciągania kredytów, pożyczek i emisji obligacji na pokrycie²¹:

- występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu²², które podlegają spłacie lub wykupowi w tym samym roku, w którym zostały zaciągnięte lub wyemitowane²³;
- spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań²⁴;
- wyprzedzającego finansowania działań związanych z dofinansowaniem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej²⁵.

Zawarto także upoważnienia dla organu wykonawczego do²⁶:

- dokonywania zmian w budżecie, w zakresie wydatków na uposażenia i wynagrodzenia ze stosunku pracy oraz wydatków majątkowych, z wyłączeniem przeniesień wydatków między działami;
- przekazania niektórych uprawnień do dokonywania przeniesień planowanych wydatków innym jednostkom organizacyjnym gminy;
- lokowania wolnych środków budżetowych na rachunkach w innych bankach niż bank prowadzący obsługę budżetu;
- zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy oraz przekazywania tych uprawnień innym jednostkom organizacyjnym;
- udzielania w roku budżetowym poręczeń i gwarancji.

¹⁷ Zgodnie z art. 214 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

¹⁸ Zgodnie z art. 214 pkt 1 oraz art. 215 ustawy o finansach publicznych precyzującym zasady sporządzenia załącznika, z uwzględnieniem podziału na dotacje dla jednostek sektora finansów publicznych oraz dla jednostek występujących poza nim. W treści załączników widoczne jest wyodrębnienie dotacji przedmiotowych, podmiotowych i celowych związanych z realizacją zadań JST.

¹⁹ Zgodnie z art. 5 i art. 35 ustawy o samorządzie gminnym.

²⁰ W oparciu o ustawę o funduszu sołeckim z dnia 21 lutego 2014 r. (Dz. U. z 2014 r., poz. 301).

²¹ Zgodnie z art. 212 ust. 2 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

²² Zgodnie z art. 89 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

²³ Zgodnie z art. 89 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

²⁴ Zgodnie z art. 89 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

²⁵ Zgodnie z art. 89 ust. 1 pkt 4 ustawy o finansach publicznych.

²⁶ Na mocy art. 212 ust. 2 pkt 2 w zw. z art. 258 ust. 1, art. 258 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 228 oraz art. 264 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

Przedłożony projekt uchwały budżetowej zawiera obligatoryjne elementy określone w ustawie o finansach publicznych.

W planie wydatków budżetowych uwzględniono obowiązkowy odpis na składkę dla Izby Rolniczej w wysokości 2% planowanych wpływów z podatku rolnego²⁷.

Planowane dochody bieżące są wyższe od planowanych wydatków bieżących, co jest zgodne z zasadą określoną w ustawie o finansach publicznych – nadwyżka operacyjna wynosi 883 789,03 zł²⁸.

Należy nadmienić, że wskazana zasada obowiązuje zarówno w odniesieniu do planowanego budżetu jak i wykonanego budżetu na koniec roku. Wysokość nadwyżki operacyjnej stanowi jeden z elementów oceny możliwości jednostki samorządu terytorialnego do angażowania środków własnych na realizację zadań inwestycyjnych oraz zdolności do spłat zobowiązań. Kwota realizacji nadwyżki operacyjnej w sposób istotny wpływa na zachowanie relacji wskaźnika wynikającego z art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Zaciągnięte zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek i wyemitowanych obligacji komunalnych na dzień 30 września 2016 r. wynoszą 12 843 090,82 zł²⁹. Natomiast na koniec 2017 r. planowana kwota zadłużenia wynosi 13 441 604,93 zł, co stanowi 34,76 % planowanych w tym roku dochodów ogółem. W oparciu o dane projektu zmiany wieloletniej prognozy finansowej Skład Orzekający stwierdza, że w 2017 r. spłata zobowiązań dłużnych nie przekroczy relacji, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Projektowane kwoty budżetu nie odstępują od ustaleń równoległe opracowanej zmiany wieloletniej prognozy finansowej na lata 2017 – 2028 w zakresie podstawowych wielkości³⁰.

Skład Orzekający zauważa jednak konieczność dostosowania danych szczegółowych wieloletniej prognozy finansowej do uchwały projektu planu finansowego na 2017 r. Szczegółowe uwagi w tym zakresie przedstawiono w załączniku do opinii o projekcie wieloletniej prognozy finansowej.

Sposób wejścia w życie uchwały budżetowej, o ile zostanie ona podjęta przez organ stanowiący w 2016 r., jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa.

Mając powyższe na względzie, Skład Orzekający zastrzega, że możliwość spłaty długu wymaga pełnej realizacji dochodów, planowanych przez jednostki samorządu terytorialnego w wieloletniej prognozie finansowej, jak również utrzymania zakładanego poziomu wydatków oraz osiągnięcia zakładanych nadwyżek operacyjnych.

Ponadto Skład Orzekający podkreśla, że decyzje organu wykonawczego dotyczące zaciągania zobowiązań, w tym w zakresie realizacji inwestycji, powinny zostać ściśle powiązane z bieżącą oceną sytuacji finansowej jednostkę samorządu terytorialnego, w szczególności kształtowaniem się nadwyżki operacyjnej.

²⁷ Zgodnie z przepisem art. 35 ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1315).

²⁸ Art. 242 ustawy o finansach publicznych, w myśl którego organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ww. ustawy.

²⁹ Rb-Z „o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji” sporządzone na dzień 30 września 2016 r.

³⁰ Wynikających z art. 229 ustawy o finansach publicznych.

Zdaniem Składu Orzekającego przedstawiony projekt uchwały budżetowej jednostki samorządu terytorialnego spełnia wymogi formalne i merytoryczne. Projekt uchwały zawiera obligatoryjne elementy określone w ustawie o finansach publicznych oraz spełnia ustawowe wymogi dotyczące finansów jednostki samorządu terytorialnego.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, orzeczono jak w sentencji.

Przewodniczący Składu Orzekającego

Marek Dulewicz

Załącznik 1 na ark.1

Załącznik do uchwały Nr CXXX.563.Z.2016 Składu Orzekającego z dnia 14 grudnia 2016 r.

gmina miejsko-wiejska - PŁOTY

Wyszczególnienie	Wykonanie 2015 r.		Plan 2016 r.wg stanu na III kw.		Dynamika % (3-2)/2	Wykonanie III kw. 2016 r.		Przewidywane wykonanie 2016 r. wg WPF	Projekt 2017 r.		Dynamika % (7-6)/6	Dynamika % (7-3)/3	Dynamika % (7-2)/2
	zł	zł	zł	zł		zł	zł		zł	zł			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
Dochody ogółem	31 240 465,05	36 469 031,75	16,7	27 080 165,76	36 469 031,75	38 659 845,74	6,0	6,0	23,7				
bieżące	29 183 817,46	33 983 706,02	16,4	26 921 820,94	33 983 706,02	34 718 464,00	2,2	2,2	19,0				
majątkowe	2 056 647,59	2 485 325,73	20,8	158 344,82	2 485 325,73	3 941 381,74	58,6	58,6	91,6				
w tym:													
ze sprzedaży majątku	525 784,10	600 000,00	14,1	135 788,37	600 000,00	500 000,00	-16,7	-16,7	-4,9				
Wydatki ogółem	29 899 206,57	42 182 698,90	41,1	31 028 736,82	42 182 698,90	39 129 613,74	-7,2	-7,2	30,9				
bieżące	27 324 340,77	32 975 519,86	20,7	24 199 255,14	32 975 519,86	33 834 674,97	2,6	2,6	23,8				
w tym:													
poręczenia	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00							
odsetki i dyskonto	402 982,65	480 000,00	19,1	289 264,99	480 000,00	415 888,25	-13,4	-13,4	3,2				
majątkowe	2 574 865,80	9 207 179,04	257,6	6 829 481,68	9 207 179,04	5 294 938,77	-42,5	-42,5	105,6				
Wynik	1 341 258,48	-5 713 667,15	-526,0	-3 948 571,06	-5 713 667,15	-469 768,00	-91,8	-91,8	-135,0				
wynik bieżący	1 859 476,69	1 008 186,16	-45,8	2 722 565,80	1 008 186,16	883 789,03	-12,3	-12,3	-52,5				
wynik majątkowy	-518 218,21	-6 721 853,31	1197,1	-6 671 136,86	-6 721 853,31	-1 353 557,03	-79,9	-79,9	161,2				
Przychody ogółem	6 452 469,22	7 160 477,87	11,0	6 160 477,87	7 160 477,87	5 443 435,67	-24,0	-24,0	-15,6				
z tego:													
kredyty, pożyczki, obligacje	2 286 439,00	1 000 000,00	-56,3	0,00	1 000 000,00	1 646 810,72	64,7	64,7	-28,0				
zwrot udzielonych pożyczek	0,00	0,00		0,00									
nadwyżka budżetowa	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00							
wolne środki	4 166 030,22	6 160 477,87	47,9	6 160 477,87	6 160 477,87	469 768,00	-92,4	-92,4	-88,7				
inne	0,00	0,00		0,00									
Rozchody ogółem	1 633 249,85	1 446 810,72	-11,4	1 085 108,04	1 446 810,72	4 973 667,67	243,8	243,8	204,5				
z tego:													
spl. rat kred. i pożyczek oraz wykup obl.	1 633 249,85	1 446 810,72	-11,4	1 085 108,04	1 446 810,72	4 973 667,67	243,8	243,8	204,5				
udzielenie pożyczek	0,00	0,00		0,00									
inne	0,00	0,00		0,00									
Kwota długu	13 888 415,65			12 843 090,82	13 441 604,93	13 441 604,93	0,0		-3,2				

